

BNR: Rata anuală a inflației va crește probabil ceva mai pronunțat în următoarele luni decât s-a anticipat

Rata anuală a inflației va crește probabil ceva mai pronunțat în următoarele luni decât s-a anticipat în prognoza pe termen mediu din februarie, care indică majorarea ei la 11,2% în luna iunie, urmată de o scădere graduală, până la 9,6% în decembrie 2022, potrivit minutei sedinței de politică monetară care s-a desfășurat în 5 aprilie 2022.

"În ceea ce privește evoluțiile viitoare, membrii Consiliului au arătat că, potrivit noilor analize, rata anuală a inflației va crește probabil ceva mai pronunțat în următoarele luni decât s-a anticipat în prognoza pe termen mediu din februarie, care indică majorarea ei la 11,2% în luna iunie, urmată de o scădere graduală, până la 9,6% în decembrie 2022, dar mai abruptă în semestrul II 2023, implicând coborârea acesteia la 3,2% la finele anului", se arată în minuta BNR.

Responsabile de înrăutățirea suplimentară a perspectivei apropiate a inflației continuă să fie socurile adverse pe partea ofertei, au subliniat membrii Consiliului, remarcând că, în actualul context, principalii ei determinanți sunt majorările mult mai ample anticipate a fi consemnate de prețul combustibililor, și mai ales de prețurile alimentelor procesate, în principal sub influența creșterii mai puternice a cotațiilor titeiului și ale materiilor prime agroalimentare, pe fondul războiului din Ucraina și al sancțiunilor internaționale instituite.

Potrivit BNR, s-a observat că efectele inflationiste astfel exercitate sunt așteptate să domine pe orizontul apropiat de timp impactul dezinflaționist substanțial prezumat a fi generat de prelungirea cu încă un an a schemelor de plafonare a prețurilor la energia electrică și gazele naturale pentru consumatorii casnici. Totodată, s-a sesizat că efectele inflationiste adiționale vor afecta cu precădere dinamica componentei de bază a inflației, data fiind inclusiv ponderea ridicată detinută în cosul acesteia de alimentele procesate.

În același timp, s-a convenit că modul de evaluare și de includere în calculul IPC a impactului schemelor de sprijin continuă să fie grevat de incertitudini însemnate și că balanța integrală a riscurilor generate de factorii pe partea ofertei rămâne înclinată în sens ascendent, cel puțin pe termen scurt, în contextul războiului din Ucraina și al sancțiunilor asociate, cu potențiale implicații mai severe asupra cotațiilor petrolului și marfurilor agroalimentare, precum și asupra lanțurilor de producție și aprovizionare.

În urma analizei, membrii Consiliului au apreciat în mod unanim că perspectiva apropiată a inflației și riscurile la adresa ei induse de socurile globale pe partea ofertei reclama continuarea majorării ratei dobânzii-cheie cu 0,50 puncte procentuale, în vederea ancorării anticipațiilor inflationiste pe termen mediu și a prevenirii declanșării unei creșteri autoîntretinute a nivelului general al prețurilor de consum - eventual printr-o spirală salarii-prețuri - dar și din perspectiva credibilității băncii centrale. În același timp, s-a reafirmat că o eventuală tentativă a băncii centrale de a contracara efectele inflationiste directe ale socurilor adverse pe partea ofertei ar fi nu doar ineficace, ci chiar contraproductivă, întrucât ar provoca pierderi ample activității economice și ocupării forței de muncă pe termen mai lung.

În ceea ce privește presiunile inflationiste pe partea cererii, membrii Consiliului au observat că actualele evaluări indică o reaccelerare ușoară a creșterii economiei în trimestrul I 2022, urmată însă de o nouă încetinire în trimestrul II, sub impactul războiului din Ucraina și al sancțiunilor asociate. Evoluțiile implică continuarea scăderii în acest interval a dinamicii anuale a PIB la valori vizibil mai joase decât cele previzionate anterior și fac probabilă menținerea excedentului de cerere agregată în semestrul I 2022 pe un palier semnificativ inferior celui anticipat în luna februarie.

Astfel, din partea pozitiei ciclice a economiei sunt de asteptat presiuni inflationiste modice în perspectiva apropiata, si implicit mai estompate decât cele anticipate anterior, au conchis membrii Consiliului.

În acelasi timp, s-a aratat în mod repetat ca incertitudinile si riscurile la adresa prognozei pe termen mediu a inflatiei sunt considerabil amplificate de razboiul din Ucraina si de sanctiunile asociate, ce pot slabi activitatea economica, dar si potentialul ei de crestere, pe multiple cai, mai cu seama prin agravarea crizei energetice si a blocajelor în lanturi de productie, precum si prin accentuarea cresterii preturilor altor marfuri, cu precadere a celor agroalimentare.

BNR mentioneaza ca s-a observat ca eventuale evolutii mai nefavorabile din aceasta sfera ar afecta suplimentar atât puterea de cumparare si încrederea consumatorilor, cât si activitatea, profiturile si planurile de investitii ale firmelor, dar si dinamica economiei la nivel european/mondial, precum si perceptia de risc asupra economiilor din regiune, cu impact asupra costurilor de finantare.

În acest context, membrii Consiliului si-au exprimat din nou preocuparile legate de perspectiva absorbtiei fondurilor europene, mai ales a celor aferente programului Next Generation EU, care este conditionata de îndeplinirea unor tinte si jaloane stricte, însa este esentiala pentru accelerarea reformelor structurale, inclusiv a tranzitiei energetice, dar si pentru contrabalansarea, cel putin partiala, a impactului exercitat de razboiul din Ucraina si de sanctiunile asociate, precum si de consolidarea fiscala.

Potrivit BNR, a fost remarcata însa si ameliorarea recenta a situatiei epidemiologice pe plan intern, care a condus la încetarea starii de alerta si la ridicarea tuturor restrictiilor de mobilitate mai devreme decât s-a anticipat, cu consecinte favorabile asupra activitatii economice. În acelasi sens, au fost evocate masurile guvernamentale aplicate/prefigurate vizând protejarea puterii de cumparare a populatiei si sprijinirea companiilor, dar si accelerarea unor investitii în sectorul energetic, precum si gestionarea situatiei refugiatilor.

Inclusiv în aceste conditii, membrii Consiliului au convenit ca o sursa de incertitudini si riscuri crescute la adresa previziunilor o constituie conduita viitoare a politicii fiscale, având în vedere, pe de o parte, cerinta continuarii consolidarii bugetare în contextul procedurii de deficit excesiv si al tendintei de înaprire a conditiilor de finantare, iar, pe de alta parte, actuala conjunctura economica si sociala dificila pe plan intern si global, marcata de implicatiile razboiului din Ucraina si ale sanctiunilor impuse Rusiei.

"În aprecierea unanima a membrilor Consiliului, contextul analizat reclama continuarea majorarii cu 0,50 puncte procentuale a ratei dobânzii de politica monetara, în vederea ancorarii anticipatiilor inflationiste pe termen mediu si a stimulării economisirii, pentru a se asigura readucerea durabila a ratei anuale a inflatiei în linie cu tinta stationara de 2,5% 1 punct procentual, într-o maniera care sa contribuie la realizarea unei cresteri economice sustenabile. Totodata, s-a sustinut necesitatea pastrarii controlului ferm asupra lichiditatii de pe piata monetara si a fost reiterata importanta continuarii monitorizarii atente a evolutiilor mediului intern si international, care sa permita adecvarea instrumentelor de care dispune BNR în vederea îndeplinirii obiectivului fundamental privind stabilitatea preturilor pe termen mediu. În aceste conditii, Consiliul de administratie al BNR a decis în unanimitate majorarea ratei dobânzii de politica monetara la nivelul de 3%, de la 2,5%. Totodata, s-a decis majorarea ratei dobânzii pentru facilitatea de creditare (Lombard) la 4%, de la 3,5% si cresterea ratei dobânzii la facilitatea de depozit la 2%, de la 1,5%. În acelasi timp, Consiliul de administratie al BNR a decis cu majoritate de voturi - 8 voturi pentru, 1 vot împotriva - pastrarea controlului ferm asupra lichiditatii de pe piata monetara", se precizeaza în documentul BNR.

De asemenea, Consiliul de administratie al bancii centrale a decis în unanimitate pastrarea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei si în valuta ale institutiilor de credit.

BNR mentioneaza ca, în discutiile privind comportamentul recent al inflatiei, membrii Consiliului au aratat ca rata

anuala a inflatiei a continuat sa creasca gradual în primele doua luni ale anului curent, contrar previziunilor, urcând la 8,53% în februarie, de la 8,19% în decembrie 2021, chiar daca evolutia de ansamblu a componentelor exogene ale IPC a devenit dezinflacionista, în conditiile în care scaderile de dinamica consemnate de preturile la energie electrica si gaze naturale - pe fondul unui efect de baza si al schemelor extinse de compensare si plafonare - au devansat consistent, ca impact, cresterile peste asteptari înregistrate de pretul combustibililor, de preturile LFO si de cele administrate.

În schimb, rata anuala a inflatiei CORE2 ajustat si-a accentuat trendul ascendent, inclusiv în raport cu previziunile, marindu-se la 5,9% în februarie, de la 4,7% în decembrie 2021. Avansul ei a fost însa antrenat, si de aceasta data, în principal de segmentul alimentelor procesate, în conditiile accelerarii semnificativ peste asteptari a cresterilor generalizate de preturi, sub impactul scumpirii materiilor prime, a energiei si a transportului.

Contributiile mai modeste aduse de subcomponenta marfurilor nealimentare si de cea a serviciilor au fost totusi în crestere fata de trimestrul precedent, au remarcat mai multi membri ai Consiliului, data fiind marirea sferei de cuprindere si a majorarilor acestor preturi, cel mai probabil în corelatie cu scumpirea bunurilor importate si cu cresterea suplimentara a costurilor de productie pe plan intern, cuplate cu o cerere înca solida de anumite servicii, inclusiv pe fondul severitatii scazute a valului 5 al pandemiei si a restrictiilor asociate.

În urma analizei, s-a convenit ca si recenta accelerare a ascensiunii ratei anuale a inflatiei de baza este atribuabila socurilor pe partea ofertei, mai ales celor externe, ale caror efecte directe si indirecte au fost potentate de cotele tot mai înalte ale asteptarilor inflationiste pe termen scurt, de rezilienta cererii pentru anumite servicii, precum si de ponderea considerabila detinuta în cosul de consum de bunurile alimentare si de cele importate.

În discutii, membrii Consiliului au evocat cresterile mai pronuntate consemnate în perioada recenta de preturile productiei industriale la nivel european si pe plan intern - sub influenta majorarii costurilor cu energia, transportul si cu alte materii prime, inclusiv agroalimentare, precum si ca efect al problemelor persistente în lanturile globale de valoare adaugata - ce se pot transfera, cu un anumit decalaj de timp, dar si în functie de conditiile cererii, asupra preturilor cvasi-totalitatii bunurilor si serviciilor destinate consumului.

Totodata, au fost evidentiata noile ajustari consistente în sens ascendent ale anticipatiilor inflationiste pe termen scurt ale agentilor economici, însoțite si de o foarte recenta majorare semnificativa a celor pe termen mai lung ale analistilor bancari, precum si masurile guvernamentale de protejare a puterii de cumparare a consumatorilor aplicate deja, de natura sa sustina, alaturi de majorarea unor transferuri sociale, redresarea dinamicii venitului disponibil real în debutul anului curent.

În ceea ce priveste pozitia ciclica a economiei, membrii Consiliului au aratat ca activitatea economica a continuat sa slabeasca în intensitate în trimestrul IV 2021 mai mult decât s-a anticipat, comprimându-se cu 0,1% în raport cu precedentele trei luni, însa exclusiv ca urmare a deteriorarii semnificative a performantelor agriculturii.

Potrivit BNR, s-a concluzionat ca evolutiile fac probabila mentinerea excedentului de cerere agregata la o valoare foarte scazuta în acest interval, în linie cu prognoza din februarie 2022, date fiind inclusiv implicatiile noii revizuirii a seriei de date statistice privind evolutia PIB pe parcursul anilor 2020 si 2021.